

اصول کاربردی خبرنگاری رادیو و تلویزیون

برگرفته از کتاب اصول کاربردی خبرنگاری، حجت اله عباسی، انتشارات سروش، ۱۳۸۹.

اهمیت صدا و تصویر

- «تصویر» و «صدا» به دو حس اساسی انسان یعنی «دیدن» و «شنیدن» مربوط می‌شوند.
- تهیه کننده برنامه خبری تلویزیونی تلاش می‌کند با ارائه یک برنامه جذاب و بکارگیری این دو عنصر اساسی، مخاطب را تحریک کند.
- در بخش‌هایی از برنامه خبری که تصویر جذابیت داشته باشد، تمرکز مخاطب بر دیدن و در صورتی که صدا جذابیت داشته باشد تمرکز مخاطب بر شنیدن است. در اینصورت خط فرضی تعادل بین صدا و تصویر که به آن «خط توجه مخاطب» می‌گوییم، تغییر می‌کند.
- تصویر و صدا به طرق معین ارتباطی درونی دارند:
  1. تاثیر تصویر به دلیل صدای همراه با آن.
  2. تاثیر صدا به دلیل تصویر همراه با آن.
  3. ترکیب تاثیر صدا و تصویر با هم.
  4. صدا و تصویر به فکر جدیدی اشاره کنند.

عناصر تصویر

1. رنگ، شدت و قدرت نور.
2. تضاد، بافت، تطبیق و توازن.
3. فاصله از موضوع (دور، متوسط، نزدیک).
4. حرکت به وسیله دوربین.
5. حرکت به وسیله تدوین.
6. حرکت به وسیله موضوع در کادر ثابت.
7. ترکیب تصویر (خطوط، تعداد عناصر، زاویه، موضوع داستان)

عناصر صدا

1. زیر و بمی صدا.
  2. چگونگی صدا، مایه صدا، تن صدا.
  3. شدت و قدرت صدا، صدای محیط، صدای پرتحرک.
  4. ریتم، گام، حرکت.
  5. سبک، شیوه و روش، هماهنگ و موزون کردن.
- بازسازی تصویری از یک جسم به وسیله رابطه صدا، زمانی به وجود می‌آید که شخص صدای آن را در درون خود می‌شنود.

تقسیم بندی خبرها

1. از لحاظ موضوع: سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، علمی، هنری و ...
2. از لحاظ اهمیت: قابل پخش، مطبوعاتی، محرمانه
3. از لحاظ سرعت ارسال: فوری، عادی

سوژه یابی

■ ارائه موضوع خبر به دو صورت انجام می گیر:

1. حالت برونزا: هر موضوع خبری که خارج از رسانه و از طریق منابع دیگر خبری ارائه شود.
  2. حالت درونزا: هر موضوع خبری که از سوی دست اندرکاران رسانه مثل مدیران، سردبیران و... طرح شود.
- انتخاب سوژه خبری به دلایل مختلف انجام می شود:

1. مناسبت های ملی و بین المللی
2. ضرورت مقتضیات جامعه
3. اهمیت زمانی و مکانی موضوع
4. فراگیری موضوع
5. نیازهای رسانه و مخاطب

وظایف سرویس‌های خبری

■ در رادیو و تلویزیون نیز همچون دیگر رسانه‌ها سرویس‌های مختلف خبری در موضوعات مختلف وجود دارد که در هر کدام تیم‌های خبری متشکل از خبرنگار، تصویربردار، صدابردار و ... مشغول به فعالیت‌اند. وظایف این سرویس‌ها به شرح زیر است:

1. تعیین موضوع خبر
2. تعیین تیم خبری
3. تهیه و ارسال خبر

ویژگی خبر تلویزیونی

1. وحدت موضوع (محوری که در خبر اهمیت بیشتری دارد)
2. پلاتو (صحنه‌ای که خبرنگار با قرار گرفتن جلو دوربین با مخاطب ارتباط برقرار می‌کند)
3. گفتار متن خبر (شامل نریشن کامل و نریشن جزئی)
4. مصاحبه (کارشناس، مسئول، شاهدان و ...)
5. جلوه‌های صوتی (صدای محیط، افکت، موزیک و ...)
6. جلوه‌های تصویری (گرافیک، تصاویر رایانه‌ای، اسلاید و ...)
7. انسجام تصویر و صدا
8. پرداخت تکنیکی خبر
9. مدت خبر

ویژگی‌های گزارش چند خبرنگاری

■ این نوع گزارش خبری توسط چند تیم خبری تهیه می‌شود و توسط سردبیران تنظیم می‌گردد.

1. با اهمیت هستند.

2. مخاطبان زیاد دارند.

3. معمولاً ملی و فراملی هستند.

4. بر سیاست‌های کشور تاثیرگذارند.

5. از لحاظ تاریخی مهم‌اند.

6. در تصمیم‌گیری‌ها مؤثرند.

7. از لحاظ ارزش خبری برای نظام مهم هستند

برای مثال گزارش خبری از یک راهپیمایی که توسط چندین خبرنگار در بخش‌های مختلف راهپیمایی مورد گزارش قرار می‌گیرد.

ویژگی‌های خبر رادیو

■ رادیو رسانه‌ای فراگیر با مخاطبان پیر و جوان، با سواد و بی‌سواد، کوچک و بزرگ و ... است و در توسعه متوازن جوامع از اهمیت بسیار برخوردار است. ویژگی‌های خبری رادیو به شرح زیر است:

1. یکپارچگی خبر.
2. پلاتو.
3. گفتار متن خبر.
4. مصاحبه خبری.
5. جلوه‌های صوتی.
6. پردازش خبر.
7. تطابق صدا و متن.
8. مدت خبر و گزارش خبری.

■ برگرفته از کتاب اصول کاربردی خبرنگاری،
حجت‌اله عباسی، انتشارات سروش، ۱۳۸۹.